

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2009

Julkaistu Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 2009

N:o 373—380

SISÄLLYS

N:o		Sivu
373	Laki rikoslain 22 luvun muuttamisesta	3389
374	Laki raskauden keskeyttämisestä annetun lain 13 §:n muuttamisesta	3392
375	Laki lääketieteellisestä tutkimuksesta annetun lain muuttamisesta	3393
376	Laki hedelmöityshoidoista annetun lain muuttamisesta	3394
377	Laki yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta	3396
378	Valtioneuvoston asetus televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta Ahvenanmaan maakunnassa annetun asetuksen 7 §:n muuttamisesta	3401
379	Valtioneuvoston asetus kansanterveysasetuksen 2 ja 3 §:n kumoamisesta	3402
380	Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta	3403

N:o 373

Laki

rikoslain 22 luvun muuttamisesta

Annettu Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 22 luku, sellaisena kuin se on siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen, seuraavasti:

22 luku

Sikiön, alkion ja perimän loukkaamisesta

1 §

Laiton raskauden keskeyttäminen

Joka ilman raskauden keskeyttämisestä annetussa laissa (239/1970) edellytettyä lupaa tai muuten oikeudettomasti keskeyttää toisen raskauden, on tuomittava *laittomasta raskauden keskeyttämisestä* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

Naista, jonka raskauden keskeyttämisestä 1

tai 2 momentissa tarkoitettussa teossa on kyse, ei rangaista tekijänä eikä osallisena laittomaan raskauden keskeyttämiseen tai sen yritykseen. Nainen voidaan kuitenkin tuomita rangaistukseen raskauden keskeyttämisestä annetun lain 13 §:ssä tarkoitettusta rikoksesta.

2 §

Törkeä laiton raskauden keskeyttäminen

Jos laittomassa raskauden keskeyttämisessä

1) aiheutetaan vakava vaara naisen hengelle tai terveydelle taikka

HE 156/2008
LaVM 2/2009
EV 35/2009

61—2009

2) rikos tehdään vastoin naisen tahtoa ja rikos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentehtyjä on tuomittava *törkeästä laittomasta raskauden keskeyttämisestä* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

3 §

Laiton alkioon puuttuminen

Joka ryhtyy

1) alkiotutkimukseen ilman lääketieteellisestä tutkimuksesta annetun lain (488/1999), jäljempänä *tutkimuslaki*, 11 §:n 1 momentissa tarkoitettua Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston lupaa tai tutkimuslain 12 §:ssä tarkoitettua sukusolujen luovuttajien tai naisen kirjallista suostumusta taikka sikiötutkimukseen ilman tutkimuslain 14 §:ssä tarkoitettua raskaana olevan naisen kirjallista suostumusta,

2) alkiotutkimukseen vastoin tutkimuslain 11 §:n 2 momentissa tai 13 §:n 3 momentissa säädettyä rajoitusta taikka muuhun alkioon kohdistuvaan toimenpiteeseen vastoin tutkimuslain 13 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettua kieltoa taikka

3) alkiotutkimukseen tai sukusolujen tutkimukseen vastoin tutkimuslain 15 §:ssä tarkoitettua kieltoa,

on tuomittava *laittomasta alkioon puuttumisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

4 §

Laiton perimään puuttuminen

Joka ryhtyy tutkimukseen, jossa puututaan ihmisen tai ihmisen alkion taikka sikiön koskemattomuuteen ja jonka tarkoituksena on mahdollistaa

1) ihmisen toisintaminen,

2) ihmisen aikaansaaminen alkioita yhdistämällä taikka

3) ihmisen aikaansaaminen yhdistämällä ihmisen sukusoluja ja eläimen perintötekojota,

on tuomittava *laittomasta perimään puuttumisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

5 §

Laiton sukusolujen käyttö

Joka

1) käyttää hedelmöityshoidossa sukusoluja tai alkioita vastoin niiden käytölle hedelmöityshoidoista annetun lain (1237/2006), jäljempänä *hedelmöityshoitolaki*, 4 §:n 1 momentissa asetettuja yleisiä rajoituksia,

2) vaikuttaa tai yrittää vaikuttaa lapsen ominaisuuksiin valikoimalla sukusoluja tai alkioita taikka muulla tavalla hedelmöityshoitolain 5 §:n vastaisesti,

3) ottaa vastaan, varastoi tai käyttää hedelmöityshoittoon sukusoluja tai alkioita ilman hedelmöityshoitolain 16 tai 20 §:ssä tarkoitettua luovuttajan suostumusta,

4) varastoi sukusoluja tai alkioita taikka antaa hedelmöityshoitoa ilman hedelmöityshoitolain 24 §:ssä tarkoitettua Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston lupaa tai vastoin hedelmöityshoitolain 6 §:n 3 momentissa säädettyä aikarajoitusta taikka

5) antaa hedelmöityshoitoa ilman hedelmöityshoitolain 8 §:n 1 kohdassa tarkoitettua hoitoa saavan kirjallista suostumusta tai vastoin mainitun pykälän 4 kohtaa hedelmöityshoidon antamiseen suostumuksensa antaneen peruutettua suostumuksensa tai kuoltua,

on tuomittava *laittomasta sukusolujen käytöstä* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

6 §

Lapsen identiteetin loukkaaminen

Joka laiminlyö noudattaa

1) hedelmöityshoitolain 12 §:n 2 tai 3 momentin tai 14 §:n säännöksiä luovuttajan tunnuksen käyttämisestä, sisällöstä, merkitsemisestä tai ilmoittamisesta,

2) hedelmöityshoitolain 18 §:n säännöksiä tietojen ilmoittamisesta luovutusrekisteriin taikka

3) hedelmöityshoitolain 10 §:n 2 momentin taikka 28 tai 30 §:n säännöksiä tietojen ja asiakirjojen antamisesta, siirtämisestä, tallettamisesta tai säilyttämisestä

siten, että teko on omiaan vaarantamaan lapsen oikeuden saada selville syntyperänsä,

on tuomittava *lapsen identiteetin loukkaamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2009.

Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Tuija Brax*

N:o 374

Laki

raskauden keskeyttämisestä annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan raskauden keskeyttämisestä 24 päivänä maaliskuuta 1970 annetun lain (239/1970) 13 § seuraavasti:

13 §
Joka tahallaan keskeyttää raskauden tai yrittää sitä 1, 2, 5, 5 a tai 6—9 §:n vastaisesti on, jollei teko ole rangaistava rikoslain 22 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, tuomittava *raskau-*

den keskeyttämisestä annetun lain säännösten rikkomisesta sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2009.

Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Tuija Brax*

N:o 375

L a k i**lääketieteellisestä tutkimuksesta annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan lääketieteellisestä tutkimuksesta 9 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (488/1999) 25 ja 26 § sekä
muutetaan 27 ja 28 §, sellaisena kuin niistä on 27 § laissa 295/2004, seuraavasti:

27 §

*Lääketieteellisestä tutkimuksesta annetun
 lain rikkominen*

Joka tahallaan ryhtyy lääketieteelliseen tutkimukseen

- 1) ilman 6—8 §:ssä tarkoitettua suostumusta,
 - 2) 3 §:n vastaisesti ilman eettisen toimikunnan myönteistä lausuntoa,
 - 3) 5—10 §:ssä säädetyn muun kuin 1 kohdassa tarkoitetun edellytyksen vastaisesti tai
 - 4) noudattamatta tutkimuksessa, mitä 10 b, 10 c ja 10 e—10 g §:ssä säädetään,
- on tuomittava *lääketieteellisestä tutkimuksesta annetun lain rikkomisesta* sakkoon.

Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 2009

28 §

Viittaukset rikoslakiin

Rangaistus laittomasta alkioon puuttumisesta tuomitaan rikoslain (39/1889) 22 luvun 3 §:n mukaan ja laittomasta perimään puuttumisesta rikoslain 22 luvun 4 §:n mukaan. Rangaistus tämän lain 23 §:ssä säädetyn salsapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2009.

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Oikeusministeri *Tuija Brax*

N:o 376

Laki**hedelmöityshoidoista annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan hedelmöityshoidoista 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1237/2006)
 32—34 § ja
muutetaan 6 §:n 3 momentti sekä 35 ja 36 § seuraavasti:

6 §

Sukusolujen ja alkioiden hävittäminen

Luovutetut sukusolut tai alkiot on hävitettävä viipymättä, jos terveystarkastuksessa tai muutoin havaitaan, että niitä ei voida käyttää hedelmöityshoidossa, tai jos luovuttaja on 16 §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla peruuttanut suostumuksensa sukusolujen käyttöön hedelmöityshoidossa. Luovutetut sukusolut ja alkiot on hävitettävä viimeistään viidentoista vuoden kuluttua luovutuksen vastaanottamisesta.

aiheuttaisi naisen iän tai terveydentilan vuoksi huomattavan vaaran naisen tai lapsen terveydelle,

3) on ilmeistä, ettei lapselle voida turvata tasapainoista kehitystä taikka

4) on perusteltua syytä olettaa, että lapsi aiotaan antaa ottolapseksi,

on tuomittava *hedelmöityshoitorikkomuksesta* sakkoon.

Hedelmöityshoitorikkomuksesta tuomitaan myös se, joka tahallaan lupaa tai maksaa sukusolujen tai alkioiden luovuttamisesta palkkiota tai korvausta 21 §:n vastaisesti.

36 §

Viittaukset rikoslakiin

Rangaistus laittomasta sukusolujen käytöstä tuomitaan rikoslain (39/1889) 22 luvun 5 §:n mukaan ja lapsen identiteetin loukkamisesta rikoslain 22 luvun 6 §:n mukaan. Rangaistus tämän lain 29 §:ssä säädetyn salsapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun

35 §

Hedelmöityshoitorikkomus

Joka tahallaan antaa hedelmöityshoitoa, vaikka

1) hoitoa saavan parin osapuoli on avioliitossa muun henkilön kanssa,

2) on perusteltua syytä olettaa, että raskaus

5 §:n mukaan tai siitä muualla laissa säädetä
ankarampaa rangaistusta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinä-
kuuta 2009.

Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 2009

Tasavallan Presidentti
TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Tuija Brax*

N:o 377

Laki**yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityisestä terveydenhuollosta 9 päivänä helmikuuta 1990 annetun lain (152/1990) 4 §:n 1 momentti, 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti, 8 ja 9 §, 10 §:n 1 momentti, 13 §:n 3 ja 4 momentti, 14, 14 a—14 c ja 16 §, 17 §:n 1 momentti sekä 20, 22, 22 a ja 25 §, sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 1 momentti, 8 §, 10 §:n 1 momentti sekä 14 a—14 c ja 16 § laissa 689/2005, 13 §:n 3 ja 4 momentti, 17 §:n 1 momentti sekä 20 ja 22 a § laissa 1258/2005 ja 25 § osaksi laissa 725/2005, sekä
lisätään lakiin uusi 2 a § seuraavasti:

2 a §

Lupaviranomainen

Tämän lain mukaisia lupaviranomaisia ovat lääninhallitukset ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto. Lupaviranomaisten välisestä toimivallan jaosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

4 §

Lupa

Palvelujen tuottajalla on oltava lupaviranomaisen myöntämä lupa terveydenhuollon palvelujen antamiseen. Luvasta tulee ilmetä palvelujen tuottajan 2 §:n mukainen palvelu-ala. Lupa voidaan liittää potilasturvallisuuden varmistamiseksi välttämättömiä ehtoja palvelujen määrästä, henkilöstöstä, tiloista, laitteista ja tarvikkeista sekä toimintatavoista.

5 §

Vastaava johtaja

Palvelujen tuottajalla tulee olla lupaviranomaisen hyväksymä terveydenhuollon palveluista vastaava johtaja.

6 §

Vastaavan johtajan tehtävät

Vastaava johtaja vastaa siitä, että terveydenhuollon palveluja annettaessa toiminta täyttää sille tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä asetetut vaatimukset. Palvelujen tuottajan toimiessa useammassa kuin yhdessä toimipaikassa vastaavan johtajan on laadittava toiminnan laadun varmistamiseksi palvelujen tuottajan ja sen erillisten toimipaikkojen toiminnan kattava omavalvontasuunnitelma. Sosiaali- ja

terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräyksiä omavalvontasuunnitelman sisällystä ja laadimisesta.

8 §

Palvelujen tuottajan aloitusilmoitus

Palvelujen tuottajan tulee tehdä lupaviranomaiselle kirjallinen ilmoitus toiminnan aloittamisesta ennen toiminnan käynnistymistä. Ilmoitukseen on liitettävä tarkastuskertomus tai erityisestä syystä muu riittävä selvitys sekä 6 §:ssä tarkoitettu omavalvontasuunnitelma. Ilmoituksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

9 §

Muutos- ja lopettamisilmoitus

Jos palvelujen tuottaja muuttaa terveydenhuollon palveluja olennaisesti tai lopettaa niiden antamisen, sen on tehtävä asiasta kirjallinen ilmoitus lupaviranomaiselle.

Olennaista muutosta koskevan ilmoituksen johdosta lupaviranomainen voi erityisestä syystä velvoittaa palvelujen tuottajan hakemaan toiminnalle uutta lupaa.

10 §

Toimintakertomus

Palvelujen tuottajan ja itsenäisen ammatinharjoittajan on annettava vuosittain toimintakertomus lupaviranomaiselle. Toimintakertomuksessa on ilmoitettava terveyden- ja sairaanhoidon palveluja koskevat toimintatiedot sekä henkilökunnan, toimitilojen ja toiminnan muutokset.

13 §

Ohjaus ja valvonta

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena lääninhallitusten toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja

ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi yksityisen terveydenhuollon ohjauksessa ja valvonnassa sekä lupamenettelyissä. Lisäksi lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo yksityistä terveydenhuoltoa erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;

2) useaa lääniä tai koko maata koskevat asiat;

3) asiat, jotka liittyvät Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävään terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan; sekä

4) asiat, joita lääninhallitus on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja lääninhallitusten tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

14 §

Toimivaltainen lääninhallitus

Tässä laissa ja sen nojalla lääninhallitukselle säädetyt tehtävät käsittelee sen läänin lääninhallitus, jonka alueella palveluja annetaan.

14 a §

Yksityisten palvelujen antajien rekisteri

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja lääninhallitukset pitävät yhdessä valtakunnallista tietojärjestelmää (*yksityisten palvelujen antajien rekisteri*) tässä laissa tarkoitettujen lupa- ja ilmoitusasioiden käsitteilyä sekä toiminnan valvontaa ja tilastointia varten. Tietojärjestelmään kuuluvat erillisinä osina rekisteri yksityisistä terveydenhuollon palvelujen tuottajista ja itsenäisistä ammatinharjoittajista sekä rekisteri yksityisistä sosiaalipalvelujen tuottajista, josta säädetään sosiaalipalvelujen valvonnasta annetussa laissa (603/1996). Tietojärjestelmän toimivuudesta vastaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto.

Lupaviranomaiset tallettavat yksityisten palvelujen antajien rekisteriin 4 §:n 3 mo-

mentissa tarkoitettut tiedot. Lupaviranomaiset tallettavat rekisteriin lisäksi:

1) tiedot toiminnan muutoksista;
2) tiedot tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja kieltojen rikkomisesta ja valvontaviranomaisen määräämistä seuraamuksista, tiedot valvontaviranomaisen suorittamista tarkastuksista ja niiden tuloksista sekä muut valvonnassa tarvittavat tiedot; sekä

3) muut lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyä ja tilastointia varten tarpeelliset tiedot, jotka eivät sisällä henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettuja tietoja.

Lääninhallitukset tallettavat itsenäisistä ammatinharjoittajista rekisteriin 9 a §:n 2 momentissa tarkoitettut tiedot. Lupaviranomaiset tallettavat rekisteriin lisäksi:

1) tiedot toiminnan muutoksista;
2) tiedot toiminnan laajuudesta;
3) tiedot tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja kieltojen rikkomisesta ja valvontaviranomaisen määräämistä seuraamuksista, tiedot valvontaviranomaisen suorittamista tarkastuksista ja niiden tuloksista sekä muut valvonnassa tarvittavat tiedot; sekä

4) muut ilmoitusasioiden käsittelyä ja tilastointia varten tarpeelliset tiedot, jotka eivät sisällä henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettuja tietoja.

Vastuullisena rekisterinpitäjänä toimii Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto. Lupa- ja valvontavirasto ja lääninhallitukset saavat käyttää rekisterin tietoja tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Läninhallitus vastaa rekisteriin tallettamistaan tiedoista ja toimivaltaansa kuuluvien tietojen luovuttamisen lainmukaisuudesta. Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan tässä laissa säädetyn lisäksi, mitä henkilötietolaissa säädetään. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2 ja 3 momentin perusteella rekisteriin talletettavista tiedoista.

Itsenäisiä ammatinharjoittajia sekä 4 §:n 3 momentin 4, 5 ja 8 kohdassa tarkoitettuja henkilöitä koskevat tiedot poistetaan rekisteristä viiden vuoden kuluttua siitä, kun rekisteriin merkitty henkilö on lopettanut toimintansa itsenäisenä ammatinharjoittajana, vastaavana johtajana, potilasasiamiehenä tai rekisterinpidosta vastaavana henkilönä.

14 b §

Tietojen luovuttaminen yksityisten palvelujen antajien rekisteristä ja niiden julkisuus

Salassapitosäännösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien säännösten estämättä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja lääninhallitukset saavat luovuttaa yksityisten palvelujen antajien rekisteristä teknisen käyttöyhteyden avulla sen lisäksi, mitä muualla lainsäädännössä säädetään:

1) Kansaneläkelaitokselle sairausvakuutus-, eläke- ja vammaisuuksia myönnettäessä tarvittavat tiedot yksityisistä terveydenhuollon palvelujen tuottajista ja itsenäisistä ammatinharjoittajista sekä sairausvakuutuskorvausten taksojen määrittelemiseksi ja korvausjärjestelmän kehittämiseksi tiedot 10 §:ssä tarkoitetuista toimintakertomuksista; sekä

2) Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle tilastointia varten tarvittavat tiedot 4 §:n mukaisen luvan saaneista palvelujen tuottajista ja 9 a §:n mukaisen ilmoituksen tehneistä itsenäisistä ammatinharjoittajista sekä 10 §:ssä tarkoitetuista toimintakertomuksista.

Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietoja pyytävän viranomaisen on esitettävä selvitys siitä, että tietojen suojaamisesta huolehditaan asianmukaisesti.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi lisäksi julkistaa ja luovuttaa julkisen tietoverkon välityksellä yksityisten palvelujen antajien rekisteristä yksityisten terveyspalvelujen antajan nimen tai toiminimen, palvelualan sekä kaikkien toimintayksiköiden ja toimipaikkojen osoitteet ja yhteystiedot. Muista kuin itsenäisistä ammatinharjoittajista saa julkisessa tietoverkossa olla myös muita yritystoimintaa koskevia julkisia tietoja. Itsenäinen ammatinharjoittaja voi kuitenkin kieltää itseään koskevien osoitteiden ja yhteystietojen julkaisemisen.

Muuhun kuin julkisessa tietoverkossa tapahtuvaan julkisten henkilötietojen luovutukseen sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään. Palvelujen tuottajan ja itsenäisen ammatinharjoittajan ilmoitettua toiminnan lopettamisesta saa niitä koskevia tietoja julkaista ja luovuttaa julkisessa tietoverkossa enintään 12 kuukauden

ajan siitä, kun lopettamisilmoitus saapui lupaviranomaiselle.

14 c §

Maksut

Lupa palvelujen tuottamiseen ja 9 a §:ssä tarkoitettun ilmoituksen rekisteröinti ovat maksullisia. Lisäksi palvelujen tuottajalta voidaan periä vuosimaksu. Lääninhallituksen suoritteista perittävistä maksuista säädetään tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston suoritteista perittävistä maksuista sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella ottaen huomioon, mitä valtion maksu- ja velvontaviraston suoritteista perittävistä maksuista säädetään (150/1992) ja sen nojalla maksuista säädetään. Lupaviranomainen voi antaa tarkempia määräyksiä maksujen suorittamisesta.

Lääninhallitusten tulee suorittaa 1 momentin mukaisista vuosimaksuista Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle osuus, joka kattaa yksityisten palvelujen antajien rekisterin ylläpitämisestä aiheutuvat kustannukset. Lupa- ja valvontavirastolle suoritettavasta osuudesta säädetään tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella.

16 §

Tiedonsaantioikeus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ja lääninhallituksilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä ja maksutta saada lakisääteisten tehtäviensä suorittamista varten tarpeelliset tiedot ja selvitykset palvelujen tuottajilta ja itsenäisiltä ammatinharjoittajilta.

17 §

Tarkastusoikeus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja lääninhallitus voivat tarkastaa palvelujen tuottajan ja itsenäisen ammatinharjoittajan tässä laissa tarkoitettun toiminnan sekä

toiminnan järjestämisessä käytettävät toimintayksiköt ja toimitilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi lisäksi perustellusta syystä määrätä lääninhallituksen tekemään tarkastuksen. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta.

20 §

Määräykset ja pakkokeinot

Jos terveydenhuollon palvelujen järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan potilasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain vastaista, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos potilasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä keskeytettäväksi taikka kieltää toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö välittömästi.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus voi velvoittaa asianomaisen palvelujen tuottajan ja itsenäisen ammatinharjoittajan noudattamaan 1 momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja lääninhallituksen päätöstä toiminnan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käytön kieltämisestä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaisissa (395/1987) eikä terveydenhuollon laeissa (1505/1994) tarkoitettua toimintaa, joiden valvonnasta vastaa Lääkelaitos. Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoa taikka terveydenhuollon laeissa tai tarvikkeita koskevia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkelaitokselle.

22 §

Luvan peruuttaminen

Lupaviranomainen voi peruuttaa terveydenhuollon palvelujen antamiseen myöntämänsä luvan, jos toiminnassa on törkeästi rikottu tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

22 a §

Huomautus ja huomion kiinnittäminen

Jos yksityisen terveydenhuollon ohjauksen tai valvonnan yhteydessä todetaan, että palvelujen tuottaja on tämän lain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menettelyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, eikä asia anna aiheutta muihin toimenpiteisiin, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus voi antaa palvelujen tuottajalle tai sen vastaavalle johtajalle huomautuksen vastaisen varalle tai kiinnittää huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai lääninhallituksen antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

25 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla tehtyyn lääninhallituksen ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Muutosta ei saa hakea valittamalla 9 §:n 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2009.

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleet lupahakemukset käsitellään lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti. Ennen tämän lain voimaantuloa myönnetyt läänikohtaiset luvat jäävät edelleen voimaan läänikohtaisina. Usean läänin alueella toimiva palvelujen tuottaja voi kuitenkin hakea lupaviranomaiselta erillisten läänikohtaisten lupien korvaamista yhdellä luvalla. Jos tämän lain mukaiset edellytykset läänikohtaisten lupien korvaamiseksi yhdellä luvalla ovat olemassa, on lupaviranomaisen annettava uusi lupa, joka korvaa aiemmat erilliset luvat.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Peruspalveluministeri *Paula Risikko*

N:o 378

Valtioneuvoston asetus**televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta Ahvenanmaan maakunnassa annetun asetuksen 7 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä toukokuuta 2009

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty liikenne- ja viestintäministeriön esittelystä,

lisätään televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta Ahvenanmaan maakunnassa 19 päivänä joulukuuta 2002 annetun valtioneuvoston asetuksen (1158/2002) 7 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

7 §

Kolmannen sukupolven matkaviestinverkot

käyttää näitä taajuuksia samassa laajuudessa myös UMTS-matkaviestintoiimintaan.

— — — — —
Teleyritys, jolla on oikeus GSM-matkaviestintoiiminnan harjoittamiseen taajuusalueilla 880—915 MHz ja 925—960 MHz sekä 1710—1785 MHz ja 1805—1880 MHz, voi

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2009.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 28 päivänä toukokuuta 2009

Viestintäministeri *Suvi Lindén*

Neuvotteleva virkamies Maaret Suomi

N:o 379

**Valtioneuvoston asetus
kansanterveysasetuksen 2 ja 3 §:n kumoamisesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä toukokuuta 2009

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä, säädetään:

1 §
Tällä asetuksella kumotaan 21 päivänä elokuuta 1992 annetun kansanterveysasetuksen (802/1992) 2 ja 3 §, sellaisena kuin niistä jälkimmäinen on asetuksessa 692/2007.

2 §
Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2009.

Helsingissä 28 päivänä toukokuuta 2009

Peruspalveluministeri *Paula Risikko*

Lääkintöneuvos Merja Saarinen

N:o 380

Valtioneuvoston asetus**neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä toukokuuta 2009

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä, säädetään 28 päivänä tammikuuta 1972 annetun kansanterveyslain (66/1972) 14 §:n 1 momentin 1, 4, 5 ja 6 kohdan nojalla, sellaisina kuin ne ovat, 14 §:n 1 momentin 1 ja 4 kohta laissa 928/2005 sekä 5 ja 6 kohta laissa 626/2007:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Asetuksen tarkoitus

Tämän asetuksen tarkoituksena on varmistaa, että lasta odottavien naisten ja perheiden sekä alle kouluikäisten lasten, oppilaiden ja heidän perheidensä sekä opiskelijoiden terveysneuvonta ja terveystarkastukset ovat suunnitelmallisia, tasoltaan yhtenäisiä ja yksilöiden ja väestön tarpeet huomioon ottavia kunnallisessa terveydenhuollossa.

2 §

Sovellettamisala

Tätä asetusta sovelletaan kansanterveyslain (66/1972) 14 §:ssä tarkoitettuihin raskaana olevien naisten ja lasta odottavien perheiden sekä alle kouluikäisten lasten ja heidän perheidensä neuvolapalveluihin, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluihin sekä lasten ja nuorten ehkäisevään suun terveydenhuoltoon.

3 §

Opiskeluterveydenhuoltoon oikeutetut opiskelijat

Kansanterveyslain 14 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuja oppilaitoksia, joiden opiskelijoille kunnan on järjestettävä opiskeluterveydenhuollon palvelut, ovat:

- 1) ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998) tarkoitettut oppilaitokset;
- 2) ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998) tarkoitettut oppilaitokset;
- 3) lukiolaissa (629/1998) tarkoitettut oppilaitokset;
- 4) vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) 2 §:n 3 ja 5 momentissa tarkoitettut oppilaitokset;
- 5) ammattikorkeakoululaissa (351/2003) tarkoitettut korkeakoulut;
- 6) yliopistolain (645/1997) 1 §:ssä tarkoitettut yliopistot;
- 7) poliisikoulutuksesta annetussa laissa (68/2005) tarkoitettut poliisialan oppilaitokset;
- 8) rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annetussa laissa (1316/2006) tarkoitettut oppilaitokset;
- 9) Maanpuolustuskorkeakoulu muita kuin upseerin virkaan vaadittavia sotatieteellisiä ja

sotilasammattillisia opintoja opiskelevien opiskelijoiden osalta; sekä

10) pelastusopistosta annetussa laissa (607/2006) tarkoitetut pelastusopistot sekä pelastuslain (468/2003) 15 §:n 2 momentissa tarkoitetut pelastusalan ammatillista peruskoulutusta antavat oppilaitokset.

Oppilaitoksen opiskelijana pidetään 1 momentissa tarkoitetun oppilaitoksen opiskelijaa, joka opiskelee opintotukilain (65/1994) mukaiseen opintotukeen oikeuttavassa koulutuksessa.

Kunta voi järjestää opiskeluterveydenhuollon muullekin kuin edellä tarkoitetulle opiskelijalle.

4 §

Palvelujen järjestäminen

Kunnan kansanterveystyöstä vastaavan viranomaisen on hyväksyttävä yhtenäinen toimintaohjelma neuvolatyölle, koulu- ja opiskeluterveydenhuollolle sekä lasten ja nuorten ehkäisevälle suun terveydenhuollolle. Toimintaohjelmat on laadittava yhteistyössä sosiaali- ja opetustoimen kanssa.

Terveystarkastusten ja niiden perusteella suunnitellun terveysneuvonnan on muodostettava suunnitelmallinen yksilön ja perheen niihin osallistumisen mahdollistava kokonaisuus. Palveluja järjestettäessä on kiinnitettävä huomiota myös kehitysympäristöihin. Terveystarkastukset ja terveysneuvonta on järjestettävä tarpeen mukaan moniammatillisesti.

Terveystarkastuksissa ja -neuvonnassa saatuja seurantatietoja kunnan väestön terveydestä ja hyvinvoinnista on käytettävä palvelujen suunnittelussa.

2 luku

Terveystarkastusten sisältö ja määrä

5 §

Terveystarkastukset

Kunnan on järjestettävä määräaikaista terveystarkastuksia kaikille ennalta määritellyn

ikä- tai vuosiluokkaan tai muuhun ryhmään kuuluville ja yksilöllisestä tarpeesta johtuvia terveystarkastuksia. Terveystarkastuksen, kättilön tai lääkärin tulee pyrkiä selvittämään määräaikaista terveystarkastuksista poisjäävien tuen tarve. Terveystarkastuksen voi tehdä terveydenhoitaja, kättilö tai lääkäri taikka terveydenhoitaja tai kättilö yhdessä lääkärin kanssa (*laaja terveystarkastus*). Suun terveystarkastuksen voi tehdä hammaslääkäri, suuhygienisti tai hammashoitaja.

6 §

Terveystarkastuksen sisältö

Terveystarkastuksessa on selvitettävä tarkastettavan ikävaiheen ja yksilöllisen tarpeen mukaan kasvua, kehitystä ja hyvinvointia haastattelulla, kliinisillä tutkimuksilla ja tarvittaessa muilla menetelmillä. Perheen hyvinvointia selvitetään haastattelulla. Tarkastettavien toivomukset ja mielipiteet on selvitettävä ja otettava huomioon kehitystason edellyttämällä tavalla.

Arvio terveydentilasta ja mahdollisesta jatkotutkimuksen, tuen ja hoidon tarpeesta on tehtävä yhdessä tarkastettavan ja tämän ikävaiheen mukaisesti myös huoltajien kanssa. Tarvittaessa tehdään yksilöllinen hyvinvointi- ja terveystarkastus tai tarkistetaan aikaisemmin tehtyä suunnitelmaa.

7 §

Laajan terveystarkastuksen sisältö

Lasta odottavan perheen laajassa terveystarkastuksessa äidin ja sikiön terveydentilan tutkimisen lisäksi selvitetään perheen hyvinvointia haastattelulla ja tarvittaessa muilla menetelmillä.

Alle kouluikäisen lapsen ja oppilaan laajaan terveystarkastukseen sisältyy huoltajien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen niiltä osin kuin se on välttämätöntä hoidon ja tuen järjestämisen kannalta. Huoltajien kirjallisella suostumuksella laajaan terveystarkastukseen sisältyy päivähoidon ja esiopetuksen henkilökunnan arvio alle

kouluikäisen lapsen selviytymisestä päivähoitossa ja opettajan arvio oppilaan selviytymisestä koulussa niiltä osin kuin se on välttämättömä hoidon ja tuen järjestämisen kannalta.

Laajoista terveystarkastuksista tehtyä yhteenvetoa on käytettävä arvioitaessa oppilashuollon yhteistyönä luokka- ja kouluyhteisön tilaa ja mahdollisten lisätoimenpiteiden tarvetta. Yhteenveto ei saa sisältää henkilötietoja.

8 §

Suun terveystarkastuksen sisältö

Suun terveystarkastuksia järjestetään koko ikäluokan kattavina määrääkaistarkastuksina sekä yksilölliseen tarpeeseen perustuvina terveystarkastuksina. Tarkastuksissa selvitetään suun terveydentila, kehitys ja hoidon tarve ja tehdään tarvittaessa henkilökohtainen terveystarkastus.

Ensimmäistä lasta odottavan perheen suun terveydentilan ja hoidon tarpeen arvioi suun terveydenhuollon ammattihenkilö haastattelulla ja tarvittaessa muilla menetelmillä. Alle kouluikäisille järjestetään suuhygienistin tai hammashoitajan tekemiä suun terveystarkastuksia ja tarpeen mukaisesti hammaslääkärin tutkimuksia. Oppilaalle tehtävät suun määrääkaistarkastukset sisältävät suuhygienistin ja tarpeen mukaiset hammaslääkärin terveystarkastukset, mukaan lukien erikoisalakohtaiset suun tutkimukset.

Lapselle, jolla on erityinen riski sairastua suusairauksiin, on järjestettävä tehostettu ehkäisevä suun terveydenhuolto ja yksilöllisesti määritellyt terveystarkastukset.

9 §

Määräaikaiset terveystarkastukset

Kunnan on järjestettävä:

- 1) lasta odottavalle perheelle vähintään yksi laaja terveystarkastus;
- 2) lapselle tämän ensimmäisen ikävuoden aikana vähintään yhdeksän terveystarkastusta, joihin sisältyy vähintään kaksi lääkärintarkastusta lapsen ollessa 4–6 viikon ja 8

kuukauden ikäinen sekä laaja terveystarkastus 4 kuukauden iässä;

3) lapselle tämän ollessa 1–6 vuoden ikäinen vähintään kuusi terveystarkastusta, joihin sisältyvät laaja terveystarkastus 18 kuukauden ja 4 vuoden iässä sekä yhteen terveydenhoitajan arvio suun terveydentilasta;

4) oppilaalle terveystarkastus jokaisella vuosiluokalla; ensimmäisellä, viidennellä ja kahdeksannella vuosiluokalla tarkastuksen on oltava laaja;

5) opiskelijalle, joka opiskelee 3 §:n 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitettussa oppilaitoksessa tai 10 kohdassa tarkoitettussa muussa kuin ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa, ensimmäisenä opiskeluvuonna terveydenhoitajan tarkastus ja ensimmäisenä tai toisena opiskeluvuonna lääkärintarkastus, ellei lääkärintarkastusta ole tehty opiskelijaksi hyväksymisen yhteydessä; lääkärintarkastus tulee kuitenkin aina järjestää ensimmäisenä opiskeluvuonna opiskelijalle, joka on erityisopetuksessa tai jonka terveydentilan ja opiskelukyvyn selvittäminen on tarpeellinen opiskelualan tai tulevan ammatin vuoksi;

6) opiskelijalle, joka opiskelee 3 §:n 1 momentin 5–9 kohdassa tarkoitettussa oppilaitoksessa tai 10 kohdassa tarkoitettussa oppilaitoksessa ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa, ensimmäisenä opiskeluvuonna terveystarkastus, jonka perusteella tehdään tarvittaessa terveystarkastus.

Oppilaalle kahdeksannella vuosiluokalla tehtävässä laajassa terveystarkastuksessa on arvioitava oppilaan erityiset tarpeet ammatinvalinnan ja jatko-opiskelun kannalta sekä suunniteltava tarvittavat tukitoimet.

10 §

Määräaikaiset suun terveystarkastukset

Kunnan on järjestettävä:

- 1) ensimmäistä lasta odottavalle perheelle vähintään yksi suun terveydentilan ja hoidon tarpeen arvio;
- 2) alle kouluikäiselle lapselle suun terveystarkastus, kun tämä on 1- tai 2-vuotias, 3- tai 4-vuotias ja 5- tai 6-vuotias;
- 3) oppilaalle suun terveystarkastus ensimmäisenä

mäisellä, viidennellä ja kahdeksannella vuosiluokalla;

4) opiskelijalle vähintään kerran opiskeluaikana suun terveystarkastus, jossa selvitetään suun terveysneuvonnan ja palvelujen tarve.

11 §

Erikoistutkimukset kouluterveydenhuollossa

Kunnan on järjestettävä oppilaan tarpeen mukaisesti tämän terveydentilan toteamista varten seuraavat erikoistutkimukset:

1) asianomaisen alan erikoislääkärin tekemä näön tai kuulon tutkimus ja hänen määräämänsä laboratorio-, röntgen- ja muut vastaavat tutkimukset;

2) psykiatrin tekemä tutkimus mielenterveyden selvittämiseksi; ja

3) psykologin tekemä tutkimus.

12 §

Kouluyhteisön ja opiskeluympäristön terveellisyys ja turvallisuus

Oppilaan ja opiskelijan terveyden edistämiseksi on kouluyhteisön ja opiskeluympäristön terveellisyys ja turvallisuus tarkastettava joka kolmas vuosi. Tarkastus on tehtävä yhteistyössä oppilaitoksen ja sen oppilaiden tai opiskelijoiden, koulu- tai opiskeluterveydenhuollon, terveystarkastajan, henkilöstön työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kesken. Tarkastuksessa todettujen puutteiden korjaamista on seurattava vuosittain.

13 §

Erityisen tuen tarpeen tunnistaminen ja tuen järjestäminen

Terveysneuvonta ja terveystarkastukset on järjestettävä siten, että alle kouluikäisen lapsen, oppilaan, opiskelijan ja perheen erityisen tuen tarve tunnistetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja tarpeenmukainen tuki järjestetään viiveettä. Erityisen tuen tarve on

selvitettävä, jos alle kouluikäisessä lapsessa, oppilaassa, opiskelijassa, perheessä tai ympäristössä on tekijöitä, jotka voivat vaarantaa tervettä kasvua ja kehitystä.

Erityisen tuen tarpeen arvioimiseksi ja toteuttamiseksi tulee tarvittaessa järjestää lisäkäyntejä ja kotikäyntejä. Lisäksi on laadittava suunnitelma yhteistyössä tukea tarvitsevan ja ikävaiheen mukaisesti hänen perheensä kanssa. Suunnitelman toteuttamista tulee seurata ja arvioida. Erityisen tuen tarpeen arvioimiseksi ja tuen järjestämiseksi on tarvittaessa myös tehtävä yhteistyötä kunnan eri toimijoiden, kuten päivähoiton, kotipalvelun, lastensuojelun, oppilas- ja opiskelija-huollon sekä erikoissairaanhoidon ja muiden tahojen kesken.

3 luku

Terveysneuvonnan sisältö ja määrä

14 §

Terveysneuvonnan yhteinen sisältö

Terveysneuvontaa on toteutettava yksilöllisen tarpeen ja kehitysvaiheen mukaisesti yhteistyössä yksilön ja perheen kanssa siten, että se tukee tiedon soveltamista käytäntöön ja vastuun ottamista omasta terveydestä. Terveysneuvonnan on sisällettävä näyttöön perustuvaa tietoa. Terveysneuvonta voidaan toteuttaa yksilöllisesti, ryhmässä ja yhteisöllisesti.

Terveysneuvonnan on tuettava vanhemmaksi kasvamista ja parisuhdetta sekä edistettävä perheen sosiaalista tukiverkostoa. Sen on myös tuettava yksilön ja hänen perheensä terveyden, mukaan lukien mielenterveyden, sekä psykososiaalisen hyvinvoinnin edistämistä vähintään seuraavilla alueilla:

1) kasvu sekä psykososiaalinen ja fyysinen kehitys;

2) ihmissuhteet, lepo ja vapaa-aika, median merkitys terveyden ja turvallisuuden kannalta, ergonomia, ravitsemus, liikunta, painon hallinta, suun terveys sekä seksuaaliterveys mukaan lukien raskauden ehkäisy;

3) lähi- ja parisuhdeväkivallan, tapaturmien sekä tupakoinnin, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäisy;

- 4) kansallisen rokotusohjelman mukaiset rokotukset ja infektioiden ehkäisy;
 5) soveltuvin osin sosiaaliturva ja sosiaali- ja terveyspalvelut.

15 §

Terveysneuvonnan täydentävä sisältö

Ensimmäistä lasta odottavalle perheelle on järjestettävä moniammatillisesti toteutettua perhevalmennusta, johon sisältyy vanhempainryhmätoimintaa. Ensimmäistä lasta odottavan perheen tai ensimmäisen lapsen saaneen perheen luokse on tehtävä kotikäynti. Muita kotikäyntejä on järjestettävä tarpeen mukaan.

Lasta odottavan perheen terveysneuvontaa on tarjottava molemmille vanhemmille. Sen tulee antaa tietoa raskausajasta ja siihen liittyvistä riskeistä, synnytyksestä ja lapsen hoidosta sekä odotusaikaan ja synnytykseen mahdollisesti liittyvistä mielenterveyden muutoksista. Neuvonnan on tuettava lapsen ja vanhemman välistä varhaista vuorovaikutusta sekä äidin voimavaroja imettä.

Alle kouluikäisen lapsen ja oppilaan ja hänen perheensä terveysneuvonnan on tuettava lapsen kehitystä, huolenpitoa ja kasvatusta sekä lapsen ja vanhemman välistä vuorovaikutusta. Lisäksi on tuettava vanhempien hyvinvointia, jaksamista ja keskinäistä vuorovaikutusta.

Oppilaan ja opiskelijan terveysneuvonnan on tuettava ja edistettävä itsenäistymistä, opiskelukykyä, terveellisiä elämäntapoja sekä hyvää kuntoa ja mielenterveyttä sekä ehkäisevä koulukiusaamista. Lisäksi opiskelijalle tulee antaa tietoa ammatissa toimimisen edellytyksistä sekä työhön ja ammattiin liittyvistä terveydellisistä vaaratekijöistä.

16 §

Ehkäisy- ja muu seksuaaliterveysneuvonta

Alle kouluikäisen lapsen, oppilaan ja opiskelijan seksuaalista kypsymistä ja kehitystä tukeva neuvonta on sisällytettävä terveysneuvontaan ja terveystarkastuksiin lapsen ja nuoren kehitysvaihetta vastaavasti. Neuvonta raskauden ehkäisystä ja muu seksuaaliter-

veysneuvonta kuuluvat neuvolan sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluihin. Neuvontaa voi järjestää myös muiden palvelujen osana.

4 luku

Terveyden- ja sairaanhoitopalveluiden järjestäminen opiskelijoille

17 §

Terveyden- ja sairaanhoitopalvelut

Opiskeluterveydenhuoltoon kuuluvat 2 ja 3 luvussa säädettyjen terveystarkastusten ja terveysneuvonnan lisäksi kansanterveyslain (66/1972) 14 §:n 1 momentin 6 kohdassa säädetyt terveyden- ja sairaanhoitopalvelut kuten:

1) mahdollisten mielenterveyshäiriöiden varhainen toteaminen, hoito ja jatkohoitoon ohjaus;

2) mahdollisten päihdeongelmien varhainen toteaminen, hoito ja jatkohoitoon ohjaus;

3) seksuaaliterveyttä edistävät palvelut;

4) suun terveydenhuollon palvelut, jotka sisältävät terveysneuvonnan, suun- ja hampaiden yksilöllisen tarpeen mukaiset tutkimukset ja hoidon sekä suun terveydenhuollon ammattihenkilön terveystarkastuksen perusteella laatiman omahoidon sisältävän hoitosuunnitelman.

5 luku

Erinäiset säännökset

18 §

Lastensuojelulain mukaiset velvollisuudet

Lastensuojelun tarpeen selvittämistä koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta, lasten ja nuorten hyvinvoinnin seuraamisesta ja edistämisestä kunnan viranomaisten yhteistyönä, lapsen huomioon ottamisesta aikuisille suunnatuissa palveluissa ja suunnitelman laatimisesta lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja lastensuojelun järjestämiseksi ja kehittämiseksi säädetään lastensuojelulaissa (417/2007).

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 380

19 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2009.

Helsingissä 28 päivänä toukokuuta 2009

Kunta on velvollinen järjestämään 9 ja 10 §:n mukaiset määräaikaiset terveystarkastukset 1 päivästä tammikuuta 2011.

Ennen asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Peruspalveluministeri *Paula Risikko*

Lääkintöneuvos Merja Saarinen